

(شاخصه های هویت شهری با نگاهی بر معماری پل طبیعت)

مهسا صباغیان^{۱*}، بهنوش طالب زاده شوشتری^۲، ندا سربندی فراهانی^۳، منیره ظهرا بی رنایی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری فناوری دیجیتال دانشگاه غیر انتفاعی رسام، m.sabaghian87@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری فناوری دیجیتال دانشگاه غیر انتفاعی رسام، behnoosh.arc66@gmail.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری فناوری دیجیتال دانشگاه غیر انتفاعی رسام، Art.neda@yahoo.com

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری فناوری دیجیتال دانشگاه غیر انتفاعی رسام، monireh zohrabi@gmail.com

چکیده

هویت یکی از مهمترین مسائل و چالش های پیش روی جوامع در حال توسعه، در فرآیند جهانی شدن است. طبق تعریف متداول، هویت، احساس تعلق خاطر به مجموعه ای مادی و معنوی است که عناصر آن از قبل شکل گرفته اند. هویت یک معیار رشد برای شهر است و به عبارتی دیگر وقتی یک شهر رشد می کند، بخشی از صفات هویتش در جریان رشد تغییر می کند و ساماندهی جدیدی می یابد. در این ساختار باید هویت شهری به عنوان یک معیار برای توسعه و عاملی برای ارتقای کیفیت محیط مطرح شود تا بتواند زمینه های مشارکت و امنیت افراد را فراهم کند. پل ها گاهی منشاء پیدایش یک شهر می شوند و هویت آن را شکل می دهند و در فرهنگ این سرزمین، وراثت عملکرد، نقشی معنایی، نمادین و منظرین داشته است. پل طبیعت در جایی، میانه اجتماع و به لحاظ مکانی در نقشه تهران، میان طبقه مرفه و طبقه متوسط ایستاده است. برای همه قابل دسترس است و این امکان همگانی، حس همبستگی و عدالت را به مخاطب منتقل می کند. پل طبیعت آستانه ورود به بخشی از شهر تهران است که هنوز از دست اندازی انسان در امان مانده و طبیعت وارگی خود را حفظ کرده است. هدف از این تحقیق بررسی ویژگی های معماری پل طبیعت و رابطه اش با اثربست که بر شاخصه های هویت شهری می گذارد و با تحقیقات میدانی و کتابخانه ای انجام شده بر روی آن نشان می دهد مردم به این نمادها در فضای شهری امروزه نیاز دارند اما از طرفی با توجه به نقدهایی که در مورد آن وجود دارد قضاوت برای توسعه مکان های این چنینی در تغییر شاخصه های هویتی شهر اندکی زود به نظر می رسد و باید به این مکان فرصت داد تا شاید جای خالی یک حیاط شهری برای تهران را پر کند.

واژه های کلیدی: هویت، شهر، پل، معماری، حیاط شهری

۱- مقدمه

هویت، حلقه اتصال زنجیر باورها و عقاید است. هویت هر فرد معنای گذشته و حال اوست. هر فضایی با شدت و ضعف متفاوت واجد هویت است و هویت نهایی فضا، برآیند هویت های عملکردی، کالبدی، محیطی، فرهنگی و معنایی آن است. به این ترتیب امکان تمیز فضای شهری ایرانی از فضاهای شهری سایر تمدن ها با مشخص شدن ویژگیهای هویتی هر فضا مقدور میگردد. هنگامی که از هویت شهر سخن گفته می شود، از چیزی صحبت میشود که در ظاهر و شکل شهر نیست بلکه در شاکله شهر است. زمانی شهر به شکل مطلوب خود می رسد و در واقع واجد هویت میگردد که واجد سرزندگی، معنی، تناسب، دسترسی مناسب و عملکرد صحیح باشد. از این عناصر نیز عنصر معنا رابط های نزدیک با مقوله هویت دارد. می توان